

- b) czy przedwczesne oświadczenie o odstąpieniu od umowy co najwyżej nie działa na niekorzyść podróżnego, jeżeli okoliczności istniejące już w chwili złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy ujawniają się dopiero bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem podróży w taki sposób, że podróż nie może zostać ostatecznie zrealizowana przez organizatora lub udział w niej byłby dla podróżnego nierozsądny?
- 3) Przy ocenie zaistnienia nieuniknionych, nadzwyczajnych okoliczności w miejscu docelowym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie oraz wynikającego z nich znacznego pogorszenia realizacji imprezy turystycznej istotne są
- a) tylko obiektywne okoliczności, czy też należy również uwzględnić subiektywne okoliczności po stronie podróżnego, w tym wypadku na przykład szczególny cel podróży i fakt, że zabrano ze sobą dwoje małych dzieci, oraz
- b) czy ocena prawdopodobnego zagrożenia w okresie podróży, poza podróżą do i z miejsca przeznaczenia, zależy przede wszystkim od miejsca przeznaczenia Sycylii, a nie od pozostałej części Włoch?
- 4) Czy prawo do odstąpienia od umowy bez dodatkowych kosztów nie przysługuje, jeżeli okoliczności, na które powołuje się podróżny, istniały już w momencie dokonywania rezerwacji lub były co najmniej możliwe do przewidzenia, czy też może to prowadzić przynajmniej do zastosowania surowszego standardu przy ocenie zasadności negatywnych skutków?
- 5) Jeżeli przesłanki odwołania podróży bez dodatkowych kosztów nie są spełnione, powstaje pytanie, czy uzgodnione „rozsądne standardowe opłaty za rozwiązanie umowy” w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy muszą mieścić się jedynie w granicach zwyczajowo przyjętych w branży wartości procentowych, opartych na empirycznych wskaźnikach, czy też zawsze konieczne jest zbadanie przewidywanych zaoszczędzonych wydatków i przychodów z innych form korzystania z usług turystycznych w konkretnym, indywidualnym przypadku, ujawniając podstawę obliczeń organizatora podróży?
- 6) Czy przy ocenie zasadności kosztów rozwiązania umowy ustalonych w sposób zryczałtowany można odwołać się do prawa krajowego, jeżeli w przypadku przewidywanych nieproporcjonalnych kosztów postępowania prawo to pozwala na ustalenie ich wysokości według uznania sądu?
- 7) Czy art. 12 ust. 1 zdanie ostatnie dyrektywy, zgodnie z którym na żądanie podróżnego organizator wycieczek ma obowiązek przedstawić uzasadnienie wysokości kosztów rezygnacji, ma zastosowanie również do kosztów rezygnacji ustalonych w formie ryczału procentowego i jakie są skutki prawne niewykonania lub niewystarczającego wykonania tego obowiązku przez organizatora wycieczek?
- 8) Czy na organizatorze imprezy turystycznej spoczywa ciężar przedstawienia okoliczności faktycznych oraz udowodnienia zasadności opłaty za rozwiązanie umowy adekwatności ustalonej w formie zryczałtowanej stawki procentowej opłaty za rozwiązanie umowy, czy też to podróżny musi zawsze zakwestionować i udowodnić, ile organizator podróży zwykle oszczędza w zależności od momentu rozwiązania umowy i ile może zwykle uzyskać sprzedając usługi turystyczne gdzie indziej?

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz.U. 2015, L 326, s. 1).

**Odwołanie od wyroku Sądu (dziesiąta izba) wydanego w dniu 24 lutego 2021 r. w sprawie T-108/18,
Universität Koblenz-Landau / Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora
Audiowizualnego, wniesione w dniu 5 maja 2021 r. przez Universität Koblenz-Landau**

(Sprawa C-288/21 P)

(2021/C 278/48)

Język postępowania: niemiecki

Strony

Wnoszący odwołanie: Universität Koblenz – Landau (Moguncja, Niemcy) (przedstawiciele: C. von der Lühe, Rechtsanwalt, R. Di Prato, Rechtsanwältin)

Druga strona postępowania: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Żądania wnoszącego odwołanie

- Uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie T-108/18 oraz stwierdzenie, że względem wnoszącego odwołanie nie przysługują żądania zwrotu dochodzone decyzją drugiej strony postępowania z dnia 21 grudnia 2017 r. (sygn. akt OF/2016/0720) jak również z dnia 7 lutego 2018 r. (sygn. akt OF/2016/0720),
- tytułem ewentualnym, uchylenie ww. wyroku Sądu Unii Europejskiej i przekazanie sprawy do Sądu Unii Europejskiej,
- obciążenie kosztami postępowania stroną przeciwną względem wnoszącego odwołanie.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie odwołania wnosząca odwołanie podnosi trzy zarzuty

1. **Zarzut pierwszy odwołania:** zarzut proceduralny dotyczący braku otwarcia na nowo procedury ustnej.

Wnosząca odwołanie podnosi, że przedstawione przez nią nowe okoliczności faktyczne, o których dowiedziała się dopiero po zakończeniu ustnego etapu postępowania i których do tego czasu nie mogła przedstawić w postępowaniu, pozbawiają zaskarżoną decyzję w zasadniczym zakresie podstawy argumentacji, ponieważ opiera się ona na okolicznościach faktycznych, które nie znajdują potwierdzenia w ustaleniach krajowego organu ścigania.

Ponadto wniosek wnoszącej odwołanie o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania z powodu nieznanych dotychczas nowych okoliczności faktycznych, które mają znaczenie prawne dla rozstrzygnięcia sporu w taki sposób, że mogą na nie wpłynąć na korzyść strony, został oddalony z powodu błędu w ocenie.

2. **Zarzut drugi:** Naruszenie zakresu zasady kontrydiktoryjności.

Sąd pominął okoliczność, że obiektywnie niemożliwe było przedłożenie przez wnoszącą odwołanie, bez jej winy i w chwili wydania zaskarżonej decyzji przez drugą stronę postępowania, dokumentów potwierdzających prawidłowe wykorzystanie środków, a druga strona postępowania dokonała niekorzystnego dla wnoszącej odwołanie ustalenia w zakresie prawidłowego wykorzystania środków.

3. **Zarzut trzeci** dotyczący naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań i naruszenia zakresu zasady proporcjonalności.

Sąd nie dokonał oceny względnie nie dokonał jej bez naruszenia prawa, uzasadnionych oczekiwań wnoszącej odwołanie, które powstały w wyniku pisemnego potwierdzenia przez drugą stronę postępowania, że sporne finansowane projekty zostały prawidłowo zrealizowane.

Sąd nie wykazał, że istniało rzeczywiste, ujawnione później odstępstwo od stanu faktycznego, które było podstawą złożonego przez drugą stronę postępowania oświadczenia potwierdzającego prawidłowe wykorzystanie środków i które samo w sobie mogłoby podważyć pierwotną pozytywną ocenę procesów wdrożeniowych i ich przydatności.

Wreszcie, jest niezgodne z zasadą proporcjonalności, aby wskazówki dotyczące ewentualnych odchyień nie zostały w pełni wyjaśnione poprzez wyczerpanie dostępnych drugiej stronie postępowania i Sądowi źródeł wiedzy przed sięgnięciem przez drugą stronę postępowania do najbardziej drastycznego ze wszystkich możliwych środków (w tym przypadku całkowitego zwrotu wszystkich przyznanych i wypłaconych środków finansowych).

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez tribunal de première instance de Liège (Belgia) w dniu 7 maja 2021 r. – Starkinvest SRL

(Sprawa C-291/21)

(2021/C 278/49)

Język postępowania: francuski

Sąd odsyłający

Tribunal de première instance de Liège